

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2703

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Karhu, Katarina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Pystyvyyden tunne, pystyvyyden lähteet ja attribuutiot huumeidenkäyttäjien muutosprosessissa - Puolen vuoden seurantatutkimus lääkkeellisessä ja lääkkeettömässä hoidossa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-04-05	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 85 + liitteitä 5 kpl (14 sivua)
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena on huumeidenkäyttäjien muutosprosessiin liittyvä pystyvyyden tunne ja pystyvyyden lähteet sekä attribuutiot. Tutkimuksen tarkoitus on saada kuvailevaa tietoa huumeidenkäyttäjien muutosprosessista.</p> <p>Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimii Banduran (1997) teoria pystyvyyden tunteesta (self-efficacy) sekä attribuutioteoria (Weiner 1986). Näkökulmana on terveyskäyttäytymisen sosiaalipsykologia.</p> <p>Tutkimuksen aineisto koostuu kahdesta pääkaupunkilaisesta huumeidenkäyttäjille tarkoitettusta avohoitopaikasta. Hoitopaikat eroavat toisistaan siten, että toisessa annetaan lääkkeellistä buprenorfiini- (Subutex) korvaushoitoa ja toisessa hoito perustuu täysin lääkkeettömyyteen.</p> <p>Tutkimus on kvalitatiivinen ja perustuu 12 huumeidenkäyttäjän teemahaastatteluihin sekä heidän puolen vuoden seurantahaastatteluihin. Seurantahaastatteluita varten tavoitettiin 11 henkilöä.</p> <p>Tutkimuksen tulokset olivat mm. seuraavia:</p> <p>Haastateltavat, joilta puuttui oma kokemus päihteettömyydestä ja jotka eivät tunteneet ketään huumeiden käytön lopettanutta, oli heikko pystyvyyden tunne huumeiden käytön lopettamisen suhteen, kun taas haastateltavat, joilla oli aikaisempaa kokemusta päihteettömyydestä ja jotka tunsivat muita huumeiden käytön lopettaneita, kokivat itsensä pystyvimpänä.</p> <p>Haastateltavat painottivat sijaiskokemuksen merkitystä päihteettömyyden kannalta.</p> <p>Retkahtamista selitettiin pääsääntöisesti kontrolloimattomilla tekijöillä kun taas kuivilla pysymistä selitettiin kontrolloitavilla tekijöillä.</p> <p>Retkahtamisen selityksiä olivat mm. sisäiseen tunteeseen, itsensä huijaamiseen, tilanteeseen, sairauteen ja fysiologiseen tilaan liittyvät tekijät.</p> <p>Kuivilla pysymistä selitettiin mm. itsensä hoitamisella, toiminnalla, sosiaalisella tuella, kyvyllä ja rehellisyydellä itse kohtaan.</p> <p>Lääkkeellisessä ja lääkkeettömässä hoidossa olevien haastateltavien välillä suurin ero oli siinä, että lääkkeellisessä hoidossa haastateltavat antoivat kunnian selviytymisestään Subutex-lääkkeelle kun taas lääkkeettömässä hoidossa kunnia annettiin vertaistuki- tai itseapuryhmälle.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords pystyvyys tunnepystyvyys - lähteet tunteet attribuutio huumeet huumeiden käyttäjät			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			